

BARÁTSÁG

Magyarország népei
kölcsonös megismerkedését szolgáló
havi folyóirat

Megjelenik minden hónap 15-én

Kiadó:

Filantrop Társaság
Budapest XI.,
Tas vezér utca 17. IV. 4.

A szerkesztőség vezetője:
Ember Mária

A kiadásért felel:
Mayer Éva

A szerkesztőség postacíme:
1519 Budapest, Pf. 452.

Telefonszáma:
165-5064 és 182-2548

Fogadóórak munkanapokon
délután 3 és 5 között
XI., Ulászló u. 18. fszt. 1.

ISSN 1218-0149

Egyes szám ára: 50 Ft
Előfizetési díjak:
negyedévre 150 Ft
félévre 300 Ft
egy évre 600 Ft

Előfizethető a Barátság
csckszámláján: 529-81340-0
OTP Budapest XI.,
Szent Gellért tér 3.
MNB szám: 218-98426

Terjeszti a szerkesztőség,
az EXTRA-Hír,
a HÍRKER és
az NH Rt.

Nyomdai munkálatok:
Comp-Press Kft.
Felelős vezető:
Ibós Ferenc
ügyvezető igazgató

Címlapunkhoz:

Csillagszóró fali pannó

„Barabás Márton a magyar neoavantgarde klasszikusai után következő nemzedék reprezentánsa” – e szavakkal kezdi a „Balkon” című új képzőművészeti folyóirat kritikusa, Kovács Orsolya, Barabás Márton újabb munkáinak a pécsi Kisgalériában most szeptemberben rendezett kiállításáról írott beszámolóját. Ez a mintegy magától értetődő mondat, mely kijelöli a művész helyét a hazai képzőművészetek történetének folyamatában és egy nemzedék reprezentánsát, kortársai (egy része) törekvéseinek megvalósítóját látja benne: nem kis tisztesség a most negyvenkét éves művészre nézve.

Botrányal kezdte pályáját (1979-ben), mint fiatal festő – illetőleg az, amivel először írta bele magát az érdeklődők emlékezetébe, egyáltalán nem festőre látszott vallani. Zongoraégetés a Kertészeti Egyetem fűvészkertjében, egy állítólag már használhatatlan, de ránézésre még használhatónak látszó zongora „továbbbronzsolása” volt az az akció, amely alaposan felborzolta az ilyen és hasonló művészi akciókhoz még nem szokott kedélyeket. És aztán „nem átallotta” – hallhattuk – fényképsorozaton még dokumentálni is (megörökíteni az utókor számára!) a pirosan lán-goló fekete-fehér billentyűsort, a füstölgő zongoratestet, a megolvadt belső szerkezetet. Sokáig használta még ez akciót követően is mintegy névjegyéül, különös ismertető jeléül, későbbi kiállításainak meghívóin a felgyűjtött zongora egyes részleteit és további munkáiba is beillesztette egyes elemeit, kombinálta festményekkel, ezáltal kilépve a síkból a térbe, s fél-domborművé alakítva a falra függesztett képeit. Ugyanakkor a mégiscsak brutális beavatkozás nyomait őrző zongora-részletek mellé illesztett, azokkal összetársított festmény-részlet gyöngéd színei, érzékeny témái (felhők, leányarc, tűnődés, utazás) olyan művész érdeklődésének, kibontakozásának tanúivá avatták a nézőket, aki nyíltan vállalja lelkének mindkét felét: a törni-zúzni vágyót épp úgy, mint az érzelmes, simogató kedvűt. Ez a látszólagos ellentmondás a látvánnyal mit sem törődő radikalizmus és a finoman megfestett részletek között szin-te a kés élén egyensúlyozó és nagy belső feszültségű kompozíciókat hozott létre.

Az utóbbi években készült munkáin humora is megcsillan. Amikor akantusz-levelű oszlopfő-töredékből zsiráftest nő ki, amikor létrát csigavonalba hajlít és némely létrafokok helyébe zongorabillentyű-töredékeket rak, amikor elhitei velünk, hogy a Hold nagyobb, mint a Nap, s mennyivel érdekesebb! Pártát visel például, míg a Nap csak egy narancs... A művész maga, újabb keletű munkáiról szólván, a ritmus fontosságát emeli ki: „Az elhagyással, a fokozatos redukcióval ritmusképlet vált több mindemből, az ismétlődő számsorokból, a megismételt és elfogyó emberi figurákból, a zongora klaviatúrájából kiemelt néhány fekete-fehér billentyűből” – írta az Ernst Múzeumban nemrégiben megrendezett „80-as évek” című nagy, összegző kiállítás katalógusában.

Címlapunkon látható művén szigorúbb szerkezet, kevesebb játékoság, de könnyedén leolvasható ritmusképlet és ünnepi hangulatot árasztó színadás jellemzik azt a kék csillagos tervét, amely a tatabányai Közművelődés Házának egyik belső terében valósult meg.

Ember Mária

E LAPSZÁMUNK MEGJELENÉSÉT
a Nemzeti és Etnikai Kisebbségi Hivatal
támogatása tette lehetővé.